

นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่*
INNOVATIVE CURRICULUM TO ENHANCES LEARNING EXPERIENCES
AND LIFE SKILLS FOR EARLY CHILDHOOD CHILDREN USING
SITUATIONAL LEARNING MANAGEMENT IN THE NEW NORMAL ERA*

เยาวเรศ ภัคดีจิตร**

วไลพร เมฆไตรรัตน์***

(วันที่รับบทความ: 15 สิงหาคม 2566; วันที่แก้ไขบทความ: 1 ธันวาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ: 16 ธันวาคม 2566)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลการใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย จำนวน 10 คน และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดจอมคีรีนาคพรต จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย 1)แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐาน 2)แบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์ และ 3)แบบบันทึกผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า

1) นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ หลักการ วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 รอบรู้หนูปลอดภัย หน่วยที่ 2 การสื่อสารโลกดิจิทัล และหน่วยที่ 3 วิทยาศาสตร์น่ารู้ โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก 2) ผลการใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ พบว่า นักเรียนสามารถเล่น ทำกิจกรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและปฏิบัติตามกฎกติกา ประดิษฐ์ด้วยเศษวัสดุ แสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการผ่านเคลื่อนไหว สนใจ สนุก มีความสุขผ่านกิจกรรมงานศิลปะ เก็บวัสดุอุปกรณ์ของเล่นของใช้ด้วยตนเอง เรียงลำดับภาพ จับคู่ เปรียบเทียบความแตกต่างและเหมือนของสิ่งต่าง ๆ เล่าเรื่อง เขียน พูดอย่างสร้างสรรค์ สรรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สร้างสรรค์ผลงานแปลกใหม่และออกแบบวิถีแก้ปัญหาด้วยตนเองตามสถานการณ์ต่าง ๆ

คำสำคัญ: นวัตกรรมหลักสูตรเสริม, ประสบการณ์การเรียนรู้, ทักษะชีวิต, การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์, ยุควิถีใหม่

* บทความวิจัย, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

** รองศาสตราจารย์, ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, Email: maew747@hotmail.com

*** รองศาสตราจารย์, สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, Email: walaypon2504@gmail.com

INNOVATIVE CURRICULUM TO ENHANCES LEARNING EXPERIENCES AND LIFE SKILLS FOR EARLY CHILDHOOD CHILDREN USING SITUATIONAL LEARNING MANAGEMENT IN THE NEW NORMAL ERA*

YAOWARES PADKEEJIT**

WALAIORN MEKTRAIRAT***

(Received: August 15, 2023; Revised: December 1, 2023; Accepted: December 16, 2023)

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop innovative learning experience and life skill curriculum for early childhood children by using situational learning in new normal and examine the results of the use of the curriculum. The informants were 10 early childhood teachers and the sample was 30 Kindergarten 3 students at Wat Chom Khiri Nakprot Municipality School, selected by purposive sampling. The research tools consisted of 1) a basic data questionnaire 2) the quality assessment form for the innovation of the enrichment experience program and 3) the recording of the learning experience results. The data were analyzed by frequency distribution, mean and standard deviation, and content analysis. The results showed that the curriculum consisted of 3 components: principles, objectives and structure. The structure consisted of 3 units: Knowing Safe Rats, Digital Communication, and Knowledgeable Science. The results showed that, overall, the quality of the curriculum was at a high level. It was found that children could play, do activities, treat others, move their body fluently and follow the rules. Also, they could collage pictures with scrap materials, show creativity and imagination through movement, interest, fun, and happiness through art activities. In addition, they could collect materials, equipment, toys, belongings by themselves. They could sort pictures, match, compare the differences and similarities of things, tell stories, write, speak creatively, explore the world around themselves, create original creations and design their own solutions based on different situations.

Keywords: Curriculum Innovation, Learning Experience, Life Skills, Situational Learning, New Normal.

* Research Article, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

** Associate Professor, Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Email: maew747@hotmail.co

*** Associate Professor, Early Childhood Education, Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University, Email;

walaypon2504@gmail.com

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข ในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งจำเป็นจะต้องพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาคุณภาพศึกษานั้นเพื่อเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาลักษณะของประเทศ ส่วนการพัฒนาการศึกษาเด็กและเยาวชนนั้นให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ดังนั้น เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรมรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตนั้น จำเป็นจะต้องจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้และการนำความรู้ไปปรับใช้ในสถานการณ์โลกที่เกิดการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร และมีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิต ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงและท้าทาย ซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด และการตัดสินใจที่เหมาะสม จึงจะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุข (Office of the Basic Education Commission, 2015) ซึ่งองค์ประกอบทักษะชีวิตที่สำคัญที่จะสร้างและพัฒนาเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับอนาคตไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น 2) การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ 3) การจัดการกับอารมณ์และความเครียด และ 4) การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ทักษะชีวิตของเด็กไทยในยุคประเทศไทย 4.0 จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่ควรใส่ใจ ควรเริ่มต้นปลูกฝังจากครอบครัวเพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตของเด็ก การมีทักษะชีวิตที่ดีจะช่วยให้เด็กมีทักษะรอบด้านที่ดี ทำให้เด็กสามารถจัดการกับความต้องการ และสิ่งท้าทายต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการกับสภาพความกดดันหรือปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตได้ดีในอนาคต ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทุกฝ่ายจะต้องตระหนัก และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยในวันนี้ได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตพร้อมที่จะนำพาประเทศไทยไปสู่ความเจริญและสันติสุขต่อไป (Nantakhian, W, et al, 2017)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มุ่งให้เด็กพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เชื่อมโยงพัฒนาการอย่าง

รอบด้าน ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้จากสิ่งที่เรียนไปสู่ชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนได้ ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรในยุคปัจจุบันจึงมีการปรับเปลี่ยนจุดเน้นจากฐานเนื้อหาไปสู่ฐานสมรรถนะ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ความรู้กระบวนการ และเจตคติ หลักสูตรฐานสมรรถนะเน้นทักษะมากกว่าเนื้อหาสาระ จึงยึดความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้เป็นหลัก (Office of the Secretariat of the Education Council, 2019) หลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัยจึงควรเป็นหลักสูตรเชิงการนำไปใช้ได้จริงในชีวิต (Functional Curriculum Model) หรือรูปแบบหลักสูตรเชิงสภาพแวดล้อม (Environmental or Ecological Model) เป็นหลักสูตรที่อยู่บนพื้นฐานของความต้องการจำเป็นทั้งในปัจจุบันและอนาคตของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนจะไม่สอนทักษะตามลำดับขั้นของพัฒนาการแต่ละวัยของผู้เรียน แต่ให้ความสำคัญกับการสอนเนื้อหาสาระที่ช่วยเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมสำหรับการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ตลอดชีวิต (Wehman, P, Kregel, J, 2020)

การเรียนรู้เชิงสถานการณ์ เป็นแนวคิดที่เชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างความรู้โดยการฝึกหัดทำกิจกรรมในสถานการณ์และบริบทจริงหรือเสมือนจริงมากที่สุด และมีการสะท้อนในกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยทำให้เกิดความรู้ ทำให้การเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียนและสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้นาน และเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบ Constructivist Learning ที่ให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการทำงานบนโลกจำลองซึ่งเป็นการเรียนรู้หรือการสร้างความรู้ที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียนโดยที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้นำประสบการณ์หรือสิ่งที่พบเห็นในสิ่งแวดล้อมมาเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมมาสร้างเป็นความเข้าใจของตนเอง (Elmore, 2018; Worthington, 2018) นอกจากนี้ จิตสุภา กิตติผดุง (Kitipadung, J., 2021) กล่าวว่า การใช้สถานการณ์จำลองยังช่วยให้ผู้เรียนรู้ลึกถึงคุณค่าของตนเองในฐานะที่แสวงหาความรู้และใช้ความสามารถต่างๆที่ผู้เรียนมีเพื่อให้เกิดข้อเสนอเชิงนโยบายและแก้ปัญหาโดยไม่ใช้การเรียนรู้จากการถูกบอกเล่าข้อมูลเพียงด้านเดียวจากผู้สอนแต่ผู้เรียนได้ตัดสินใจและเรียนรู้จากความคิดของตนเองสิ่งเหล่านี้จะเพิ่มความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการพัฒนาความเข้าใจ การวิเคราะห์และการสรุปประเด็นของผู้เรียน สอดคล้องกับ พัทธราภรณ์ พิลาสมบัติ, วิชัย เสวกงาม และ อัมพร ม้าคนอง (Pilasombat, P, Sawekngam, W & Mekanong, A., 2020) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงสถานการณ์เน้นที่ความก้าวหน้าทางด้านสติปัญญาของผู้เรียนโดยผู้เรียนและครูจะมีประสบการณ์ร่วมกันในการปรับความรู้ความเข้าใจจนสามารถสร้างความรู้ใหม่ได้ โดยให้พบกับสถานการณ์และมีมุมมองในปัญหาที่แคบจนเป็นผู้เชี่ยวชาญสามารถค้นคว้าจากสิ่งแวดล้อมด้วยมุมมองที่หลากหลายขึ้น

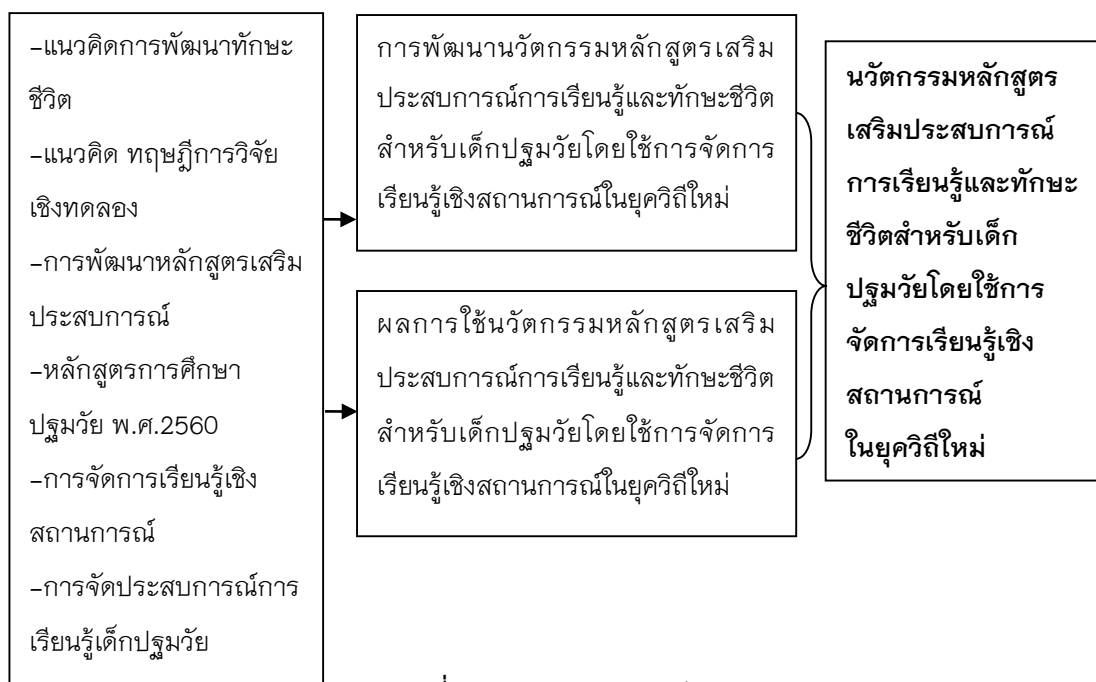
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษานวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ เพื่อออกแบบนวัตกรรมการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยจัดประสบการณ์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ ที่มุ่งเน้นพัฒนาพัฒนาการของผู้เรียนและทักษะชีวิต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในยุคชีวิตวิถีใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่
2. เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรเสริม (Clark, 1997) การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ (Suwankhiri, W, Chulmusi, O & Thitiapa Set up a Vanich shop, (2016); Sinthuchai, S & Ubolwan, K, (2017); Khumsuk, W & Nillapun, M (2021); Groom, Handerson & Sittner, (2014)) และศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิต (Nantakhian, W, et al, 2017)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยใช้แบบการวิจัยเชิงทดลองที่มีการวัดผลหลังทดลองอย่างเดียว (Posttest only experimental design) ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิต สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 สังกัดโรงเรียนเทศบาลนครนครสวรรค์ จำนวน 10 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 13 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1.แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทด้านนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่
- 2.แบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

- 1.แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทด้านนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.1 ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม

1.2 รวบรวมหัวข้อและองค์ประกอบของแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทด้าน การพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์

1.3 สร้างแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทด้านนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ

1.4 นำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนช่วยตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence : IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไปใช้ในแบบสำรวจโครงสร้างเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาแล้วนำเครื่องมือมาแก้ไขปรับปรุง ก่อนสร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.แบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.1 ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินของเครื่องมือ

2.2 รวบรวมเนื้อหา ข้อคำถาม และตัวอย่างรูปแบบของแบบประเมินต่าง ๆ ที่พบเห็น

2.3 สร้างแบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ โดยสร้างแบบ มาตราจัดอันดับหรือการจัดอันดับประเมินค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

2.4 นำแบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และ ทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ ที่พัฒนาขึ้น ไปให้ ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบหาคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะ

2.5 ปรับปรุง และพัฒนาแบบประเมินคุณภาพนวัตกรรมการหลักสูตรเสริม ประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุค วิถีใหม่ให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทด้านนวัตกรรมการหลักสูตรเสริม ประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุค วิถีใหม่ไปให้ครูระดับปฐมวัยตอบแบบสอบถามและนำข้อมูลที่ได้ไปออกแบบพัฒนานวัตกรรมการ หลักสูตรเสริมประสบการณ์

2. ออกแบบพัฒนานวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์ประสบการณ์การเรียนรู้และ ทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

3. ประเมินคุณภาพนวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิต สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ โดยผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน คุณภาพ

4. ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาออกแบบพัฒนานวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์ ประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุค วิถีใหม่ให้สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการวิจัยดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทด้านนวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และ ทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ วิเคราะห์เนื้อหาและ เรียบเรียงเขียนเป็นความเรียง

2. ข้อมูลระดับคุณภาพนวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิต สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลมา แจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาผลการใช้นวัตกรรมการหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และ ทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลวัดจอมศรีนาคพรต จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบบันทึกผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

แบบบันทึกผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1.ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบบันทึกผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.รวบรวมเนื้อหา ข้อคำถาม และตัวอย่างข้อคำถามแบบบันทึกการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

3.สร้างแบบบันทึกการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ โดยกำหนดข้อคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ ให้ครูผู้สอนเขียนบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัย

4.นำแบบบันทึกการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำเครื่องมือมาแก้ไขปรับปรุงเป็นแบบบันทึกฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.ระยะก่อนการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยประสานและชี้แจงครูผู้สอนระดับปฐมวัยและนักเรียนสังกัดโรงเรียนเทศบาลวัดจอมศรีนาคพรต จังหวัดนครสวรรค์ มีการสร้างความคุ้นเคยกับเด็กซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการศึกษาเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ก่อนการจัดกิจกรรม เมื่อเด็กเริ่มปรับตัวได้และมีความพร้อมในการทำกิจกรรม ผู้วิจัยจึงให้กลุ่มตัวอย่างเริ่มทำกิจกรรม

2.ระยะจัดกิจกรรม ผู้วิจัยให้ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรเสริมประสบการณ์ฯ จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ เป็นเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 50 นาที ในช่วงเวลา 10.00-10.50 น.

3.ระยะหลังการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยให้ครูผู้สอนชั้นอนุบาลปีที่ 3 สังเกตพฤติกรรมและบันทึกพัฒนาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะ

ชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ เมื่อเสร็จสิ้นแต่ละหน่วยการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการวิจัยดังนี้

ข้อมูลจากแบบบันทึกผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและเรียบเรียงเขียนเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 หลักการ

1.1.1 เป็นนวัตกรรมหลักสูตรเสริมสำหรับเสริมสร้างทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยในหน่วยบูรณาการและกิจกรรมเสริมประสบการณ์ในยุควิถีใหม่

1.1.2 เป็นนวัตกรรมหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์จิตใจและด้านร่างกายได้

1.1.3 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย โดยพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านจิตใจอารมณ์ และด้านร่างกาย

1.3 โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรเสริมประสบการณ์ ได้แบ่งออกเป็น 3 หน่วย ซึ่งแต่ละหน่วยประกอบด้วย แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้(กิจกรรมเสริมประสบการณ์) ประกอบด้วยรายละเอียด คือ ชื่อหน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ย่อย ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้(สาระที่ควรรู้ ประสบการณ์สำคัญ) วิธีการจัดกิจกรรม สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และการประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 รอบรู้หนูปลอดภัย หน่วยที่ 2 การสื่อสารโลกดิจิทัล และหน่วยที่ 3 วิทยาศาสตร์น่ารู้

2) กิจกรรมการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ 1.1 เตรียมทีมผู้สอน ให้มีความรู้และสามารถปฏิบัติการสร้างสถานการณ์จำลอง จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ 1.2 เตรียมผู้เรียน โดยอธิบายถึงวิธีการเรียน การเตรียมตัว การแสดงบทบาทสมมติ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ และ 1.3 การเตรียมสถานการณ์จำลอง ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ทั้ง 3 เรื่อง อันได้แก่ หน่วยที่ 1 รอบรู้หนูปลอดภัย

หน่วยที่ 2 การสื่อสารโลกดิจิทัล และหน่วยที่ 3 วิทยาศาสตร์นำรู้ 2) ขั้นสอน 2.1 การอธิบายก่อนการปฏิบัติ โดยบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ บทบาทผู้สอน บทบาทผู้เรียน อธิบายสถานการณ์จำลอง วัสดุ อุปกรณ์และสิ่งต่างๆ ที่ใช้ประกอบกิจกรรม 2.2 การปฏิบัติตามสถานการณ์จำลอง ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการ และ 3) ขั้นประเมินผล ประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านจิตใจอารมณ์และด้านร่างกาย จากการทำใบงาน การตอบคำถาม สังเกตพฤติกรรม การทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เป็นต้น

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ที่พัฒนาขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการสอนและด้านการศึกษามัธยมศึกษา ประเมินความคุณภาพของนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คุณภาพของนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่

นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์ฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับคุณภาพ
1.เนื้อหามีความเหมาะสมกับบริบทสภาพแวดล้อมของผู้เรียน ความต้องการและความสนใจของผู้เรียนระดับปฐมวัย	4.20	0.45	มาก
2.เนื้อหามีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันในยุควิถีใหม่ ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย	4.40	0.55	มาก
3.นวัตกรรมมีกิจกรรมการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในสาระเนื้อหาต่าง ๆ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
4.นวัตกรรมการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน ทั้งด้านเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
5.นวัตกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตนำไปปฏิบัติได้จริง	4.60	0.55	มากที่สุด
6.นวัตกรรมการเรียนรู้เสริมประสบการณ์การเรียนรู้ สามารถพัฒนาการทั้ง 4 ด้านและพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย	4.40	0.55	มาก
7.นวัตกรรมการเรียนรู้เสริมประสบการณ์การเรียนรู้จัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชากำหนดรายละเอียดได้ครอบคลุมเนื้อหาและนำไปปฏิบัติได้จริง	4.00	0.00	มาก

ตารางที่ 1 (ต่อ)

นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์ฯ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ คุณภาพ
8.นวัตกรรมการเรียนรู้มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา แบ่งเวลาในเนื้อหาสาระ และสอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ระดับปฐมวัย	4.40	0.55	มาก
9.นวัตกรรมการเรียนรู้เสริมประสบการณ์การเรียนรู้ มีกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหา เน้นการลงมือปฏิบัติ มีความหลากหลายและเน้นพัฒนาการทั้ง 4 ด้านและทักษะชีวิตของเด็กระดับปฐมวัย	4.80	0.45	มากที่สุด
10.นวัตกรรมการเรียนรู้เสริมประสบการณ์การเรียนรู้ มีสื่อการเรียนรู้ทรัพยากรการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้และมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	4.40	0.55	มาก
รวมเฉลี่ย	4.38	0.46	มาก

2. ผลการใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 ผลการสังเกตพฤติกรรมหรือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย

นักเรียนสามารถเล่นทำกิจกรรมและปฏิบัติต่อผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย กิจกรรมการสื่อสารและเทคโนโลยีโลกดิจิทัล และกิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและปฏิบัติตามกฎกติกา และปะติดภาพด้วยเศษวัสดุตามสถานการณ์ที่กำหนด

2.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมหรือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านอารมณ์ จิตใจ

นักเรียนแสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการผ่านเคลื่อนไหวด้วยการระมัดระวัง เรื่องความปลอดภัย กิจกรรมการสื่อสารและเทคโนโลยีโลกดิจิทัล และกิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ และมีความสนใจ สนุก มีความสุขผ่านกิจกรรมงานศิลปะ

2.3 ผลการสังเกตพฤติกรรมหรือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านสังคม

นักเรียนสามารถเล่นและทำกิจกรรมรอบรู้เรื่องความปลอดภัย กิจกรรมการสื่อสารและเทคโนโลยีโลกดิจิทัล และกิจกรรมการทดลองทางวิทยาศาสตร์ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น เก็บวัสดุอุปกรณ์ของเล่นของใช้เข้าที่อย่างเรียบร้อยด้วยตนเอง

2.4 ผลการสังเกตพฤติกรรมหรือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญา

หน่วยที่ 1 รอบรู้หนูปลอดภัย นักเรียนสามารถฟังผู้อื่นเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับรอบรู้หนูปลอดภัย จนจบและสนทนาได้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามสถานการณ์เรื่องความปลอดภัย ลงความเห็นและข้อสรุปได้อย่างมีเหตุผล สามารถเรียงลำดับภาพตาม

สถานการณ์หรือเหตุการณ์ก่อนหลังได้ จับคู่ภาพเหตุการณ์ ภาพสถานการณ์กับสัญลักษณ์ บอกวิธีการปฏิบัติตนเมื่อได้ยินสัญญาณเตือนภัย เล่าเรื่องจากประสบการณ์ของตนเองและเขียนตามแบบที่กำหนดได้

หน่วยที่ 2 การสื่อสารโลกดิจิทัล นักเรียนสามารถฟังผู้อื่นเล่าเรื่องราวต่างๆ จนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง บอกลักษณะส่วนประกอบและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างและความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ จับคู่ภาพที่เป็นผลบวกของจำนวนตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ โดยใช้วิธีการที่หลากหลายด้วยตนเอง

หน่วยที่ 3 วิทยาศาสตร์น่ารู้ นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ เปรียบเทียบความเหมือนความแตกต่าง ของสิ่งต่าง ๆ พูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่นและการกระทำต่าง ๆ ตามสถานการณ์ที่กำหนด ตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ แสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว และศิลปะฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ สำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว จับคู่การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับสิ่งต่างๆ ตามลักษณะความยาว/ ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร สังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกันตามสถานการณ์ คัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะและรูปร่างรูปทรง

2.5 ผลการสังเกตพฤติกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย

นักเรียนความสามารถในการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักการแบ่งปัน การรอคอย และปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคมที่เด็กได้อยู่อาศัย และสามารถฝึกพบกระต่าย ตัดกระดาษ และเล่นเกี่ยวกับการก่อสร้างได้ดี เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบตามสถานการณ์ที่กำหนดได้ สามารถแสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือบทบาทที่กำหนดให้ ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น ฟังเรื่องราวและถ่ายทอดเรื่องราวตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ผู้อื่นฟัง สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง สร้างสรรค์ผลงานเพิ่มขึ้นและแปลกใหม่และออกแบบวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

1.นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ มีองค์ประกอบ 3 ส่วนคือ หลักการ วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ หน่วยที่ 1 รอบรู้หนูปลอดภัย หน่วยที่ 2 การสื่อสารโลกดิจิทัล และหน่วยที่ 3 วิทยาศาสตร์น่ารู้ และกิจกรรมการเรียนรู้/การจัดประสบการณ์ โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ได้มีการพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ ได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทด้านนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัย รวมถึงเนื้อหาสาระ หน่วยการเรียนรู้ที่สามารถนำมาบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์และ

พัฒนาเป็นนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ หลักการ วัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตรเสริมประสบการณ์ เป็นไปตามหลักการของพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน นอกจากนั้นยังมีโครงสร้างของเนื้อหาหลักสูตรชัดเจน จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์บูรณาการแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ เน้นส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและทักษะชีวิต เมื่อมีการตรวจคุณภาพนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์จึงพบว่า มีความระดับคุณภาพที่ดีในการเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิต สำหรับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ยศทวี (Yotthawee, W, et al., 2017) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของชีวิตสำหรับนักศึกษาพยาบาล พบว่า 1. หลักสูตรเสริมประสบการณ์เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่าของชีวิตสำหรับนักศึกษาพยาบาลมีองค์ประกอบของหลักสูตร 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการของหลักสูตร 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ 6) การประเมินผลหลักสูตร ออกแบบเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การรู้จักตนเอง 2) การศรัทธาในความดี 3) การเห็นคุณค่าตนเอง 4) การเข้าใจชีวิตและรู้จักคิดเข้าใจผู้อื่น 5) การรับรู้และเข้าใจความทุกข์ แต่ละหน่วยประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ 3 แผน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งละ 1 แผนใช้เวลา 2 ชั่วโมง รวม 15 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นความหลากหลายและการแสดงออกของผู้เรียนโดยทุกหน่วยมีกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมสวดมนต์และทำสมาธิ 2) การฟังอย่างลึกซึ้ง 3) การสะท้อนความคิดและ 4) การเขียนบันทึกการเรียนรู้ประจำวัน ซึ่งอาจารย์และนักศึกษาที่เข้าร่วมจัดการเรียนรู้มีความเห็นว่าการหลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะใช้พัฒนานักศึกษาให้มีความตระหนักในคุณค่าของชีวิต เข้าใจตนเองและผู้อื่นได้

2. ผลการใช้นวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ พบว่า นักเรียนสามารถเล่น ทำกิจกรรม ปฏิบัติต่อผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและปฏิบัติตามกฎกติกา ปะติดภาพด้วยเศษวัสดุ แสดงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการผ่านเคลื่อนไหว สนใจ สนุก มีความสุขผ่านกิจกรรมงานศิลปะ เก็บวัสดุอุปกรณ์ของเล่นของใช้ด้วยตนเอง เรียงลำดับภาพ จับคู่ เปรียบเทียบความแตกต่างและเหมือนของสิ่งต่าง ๆ เล่าเรื่อง เขียน พูดอย่างสร้างสรรค์ สำรวจสิ่งต่าง ๆ รอบตัว สร้างสรรค์ผลงานแปลกใหม่ และออกแบบวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเองตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ที่พัฒนาขึ้นมีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นไปตามแนวทางการจัดประสบการณ์เด็กปฐมวัยและการจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ที่เป็นสถานการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของเด็กปฐมวัย การสื่อสารและเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์รอบตัวเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยมุ่งเน้นให้เด็กปฐมวัยลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ผ่านการไตร่ตรองจากกระบวนการสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ที่เชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิมได้เผชิญกับสถานการณ์และหา

แนวทางในการแก้ปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้นำความรู้ที่ได้รับมาสร้างเป็นความรู้ใหม่โดยครูจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อ และอำนวยความสะดวกให้เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย หากเด็กพบปัญหาที่แก้ไขไม่ได้ ครูจะเป็นผู้ช่วยในการค้นหาคำตอบด้วยการปฏิสัมพันธ์เชิงบวกและการใช้ภาษาสร้างสรรค์ให้เด็กได้สืบเสาะหาคำตอบด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เรียนรู้ผ่านรู้การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 การแก้ปัญหาจากการคิด การสื่อความหมายด้วยคำ คำศัพท์ คำพูด เพื่อริเริ่มกิจกรรมใหม่ๆ โดยครูจะลดบทบาทของตนเองเป็นเพียงผู้สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก (Ministry of Education, 2022) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิตาพร เทวัญประทานพร และชนลธิธิ์ สิทธิสูงเนิน (Tawanpatanporn, T & Sithsungnoen, C., 2018) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการจัดประสบการณ์แบบโครงการร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาและทักษะการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่า ผลการประเมินความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติได้มาก และผลการประเมินทักษะการแสวงหาความรู้ของเด็กปฐมวัยในภาพรวมปฏิบัติได้มากในทุกด้าน ทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกสร กอกอง (Kokong, K., 2017) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรระยะยาวเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ผลการวิเคราะห์พัฒนาการ 2 ด้านของเด็กปฐมวัยทั้ง 3 ช่วงอายุจากการสังเกตพัฒนาการของครูและผู้วิจัย พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์-จิตใจ และด้านสังคม สูงขึ้นหลังจากการใช้หลักสูตรระยะยาว และจากการทดสอบพัฒนาการด้านร่างกาย และด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัยทั้ง 3 ช่วงอายุ พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทั้ง 2 ด้านสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนิษฐา ทัพมอญ, อมรรัตน์ วัฒนาธร และ อังคณา อ่อนธานี (Tupmorn, K, Kaewurai, W, Wattanathorn, A & Onthanee, A., 2016) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐาน และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า การใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดสมองเป็นฐานและการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ส่งเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาการทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับสูง และนักเรียนมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์นารณ อิมช้าง (Yimchang, A., 2019) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กปฐมวัยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า 1.พัฒนาการด้านทักษะชีวิตเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กปฐมวัยพบว่าทักษะชีวิตของเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กปฐมวัยที่แสดงพฤติกรรมมากที่สุดคือแบ่งปันมีน้ำใจกับเพื่อนอยู่เสมอรองลงมาคือยืนตรงเคารพธงชาติและเด็กเก็บที่นอนด้วยตนเอง 2. คุณภาพของรูปแบบการพัฒนาทักษะชีวิตเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กปฐมวัยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมอยู่ในระดับมากส่งผลให้เด็กก่อนวัยเรียนและเด็กปฐมวัยมีคะแนนทักษะชีวิตหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรกำหนดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับระยะการใช้หลักสูตรเพื่อให้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรจัดทำคู่มือและผู้ใช้ศึกษาคู่มือและการปฏิบัติกิจกรรมโดยละเอียดให้ครบถ้วน ตามกิจกรรมในหลักสูตรเพื่อที่จะได้เข้าใจและเห็นภาพรวมของหลักสูตรเสริมประสบการณ์อย่างชัดเจน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรและต้องคำนึงถึงเวลาและความยืดหยุ่นของหลักสูตรด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ พิจารณาตัวแปรทางด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู และสถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวของเด็กปฐมวัย
2. ควรทำการศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมหลักสูตรเสริมประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงสถานการณ์ในยุควิถีใหม่ ในส่วนของกิจกรรมที่สามารถนำไปจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยทั้ง 6 กิจกรรม

References

- Clark, B. (1997). *Growing Up Gifted* (5th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Pretica-Hall.
- Elmore, R. (2018). *Design as learning, learning as design*. In R. Ellis & P. Goodyear (Eds.). *Spaces of teaching and learning: Integrating perspectives on research and practice*. Singapore: Springer.
- Groom, J.A., Handerson, D., & Sittner, B.J. (2014). NLN/Jeffries Simulation Framework State of Science Project: Simulation Design Characteristic. *Clinical Simulation in Nursing*, 10, 337–344.
- Khumsuk, W & Nillapun, M. (2021). Simulation-Based Learning. *Journal of Council of Community Public Health*, 3(1), 1–11.
- Kitipadung, J. (2021). Simulation-Based Learning to Enhance Citizenship in Higher Education. *Journal of MCU Peace Studies*, 9(5), 2220 – 2229.
- Kokong, K. (2017). Development of a mixed-age curriculum to promote early childhood development in child development centers. *The Journal of Education Mahasarakham University*, 11(3), 19 – 35.
- Ministry of Education. (2022). *Guidelines for organizing active learning (Active Learning) at the early*

- childhood level*. Office Academics and Educational Standards, Office of the Basic Education Commission.
- Nantakhian, W, et al. (2017). Life Skills of Young Learners in Thailand 4.0. *Journal of Education and Social Development*, 13(1), 7 – 18.
- Office of the Basic Education Commission. (2015). *Guidelines for organizing camps to enhance life skills for Thai children. “Stop problems with the power of children and youth”*. Bangkok: Agricultural Cooperatives Association of Thailand.
- Office of the Secretariat of the Education Council. (2019). *Understand competencies easily, people's edition, and understand A simple competency-based curriculum for executive teachers and educational personnel*. Bangkok Office of the Secretariat of the Education Council.
- Pilasombat, P, Sawekngam, W & Mekanong, A. (2020). Development of the Instructional Process based on Inquiry Approach and Situated Learning Approach to Promote Ability in Conducting Research of Student Teachers. *Journal of Education Studies*, 48(3), 241–257.
- Sinthuchai, S & Ubolwan, K. (2017). Fidelity Simulation Based Learning : Implementation to Learning and Teaching Management. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 18(4), 29–38.
- Suwankhiri, W, Chulmusi, O & Thitiapa Set up a Vanich shop. (2016). Learning Management Using Simulation Situation for Nursing Students. *Chulalongkorn Journal of Nursing University*, 28(2), 1–14.
- Tawanpatanporn, T. & Sithsungnoen, C. (2018). Development the Supported Experience by Project Approach with Local Information to Promote Thinking and Problem Solving Ability and Knowledge Seeking Skill of Early Childhood. *Academic Journal of Phetchaburi Rajabhat University*, 8(2), 42 – 51.
- Tupmorn, K, Kaewurai, W, Wattanathorn, A & Onthanee, A. (2016). The Development of an Experiential Model Based on Brain –Based and Cooperative Learning for Science Process Skills for Early Childhood Students. *Journal of Education Naresuan University*, 8(2), 25 – 36.
- Wehman, P., Kregel, J. (2020). *Functional Curriculum for Elementary, Middle, and Secondary Age Students with Special Needs*. (4th Ed.). Texas: Proed an International Publisher.
- Worthington, T. A. (2018). Letting students control their own learning: using games, role-plays, and Simulations in middle school US history classrooms. *The Social Studies*, 109(2), 136–150.
- Yimchang, A. (2019). Development of Life Skills Development Model for Pre–School and Early Childhood Children Based on Sufficiency Economy Philosophy. *Journal of Graduate*

Studies in Northern Rajabhat Universities, 10(1), 33 – 48.

Yotthawee, W, et al. (2017). Development of Enrichment Curriculum to Cultivate Awareness in Values of Life for Nursing Students. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 18, 365–372.